

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Videkre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — 60.	Egy évre . . . 10 kor. — 60.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .
Negyed évre . . . 2 . . .	Negyed évre . . . 2 . . .
Egy hónapra . . . 1 . . .	Egy hónapra . . . 1 . . .
Egyösszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
 Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hazabeszédesi sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többes megjelenésű hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden 4 fillér.

Mit hozott Tisza.

okt. 29.

A szabadelvűpárt tegnap esti értekezletén kitünt, hogy gróf Tisza István semmit sem hozott Bécsből, azaz a semminél jóval kevesebbet, vagy többet jelent-e az ő megbízatása. Igen. Jelenti körülbelül a magyar alkotmány jogoknak feladását, a magyar nyelv elarulását.

Hát a naivitással határos vakmerőség kell ahhoz, hogy valaki olyasmire vállalkozzék amiért most kiállott Tisza István. Egy esztendő kemény, viharos és erős küzdelem van mögöttünk soíyan válsággal állunk szemben, a milyent az ország 1848 óta nem látott. A 48—49-iki eseményekből keletkezett válság álló tizenhét esztendőig tartott s a hatvanhezes kiegyezéssel ért véget. Tizenhét esztendő alatt a magyar nemzet az aradi gyásznapi óta keservesen elszenvedett sok zódos mártíriumot, eltúrte az idegen vérsos hadak, a Csaszlauból behurczolt beamterek zsarnokoskodását, ellenállt tömerek beolvasztó csábitásnak, de jogaiól nem adott föl semmit. Ezer esztendőnek egyetlen kulturális folytonosága a csorbitatlan magyar alkotmány.

1866-ban az osztrák császár nélkülünk esmiattunk elvesztette Königráczet. Akkor kiegyezett velünk s a Habsburgok hagyományos szerencséje megtalálta és felhasználta Deák Ferenczet, aki hálából azért, hogy 1849-ben Európának egyik legvitézesebb, legnemesebb népfáját a kamarilla vérdühe egy félörült zsoldosfattyu hóhéri barbár szenvedelmének kiszolgáltatta, gavallérosan viselkedett a dinasztával és Ausztriával szemben. Adott a magyar királynak felségjogokat, de azzal a törvényes kikötéssel, hogy e jogokat a király csak alkotmányosan gyakorolhatja. Amagyar király trónra lépése előtt különben is hitleveleket ad és esküt tesz arra, hogy az összes jogait csak alkotmányosan, vagyis a magyar nemzettel együtt fogja gyakorolni.

Ezeket az alkotmányos jogokat akarja most Tisza István ravaszul, oly formán módosítani és kijátszani, hogy ebből a magyar nemzetre nézve jogfeladás származik.

Joggal kérdezzük tehát, nem hóborttal határos naivítás kell-e hozzá, hogy valaki a mai válságot jogfeladással akarja kibonyolítani?

Tisza István első kísérlete megheiusult. Akkor vissza vonult, azt hittük

véglegesen. Tisza második próbálkozása ujra meghiúsul s akkor ez az államférfi eljátszotta politikai pályáját Magyarországon. Ha pedig erőszakoskodni fog Tisza István, akkor a magyar alkotmányos életben példa nélkül álló csufos kudarcot készít elő magának s nevéhez örök szégyen és átok fog tapadni Magyarországon.

Jogfeladáshoz nem fog hozzá járulni ez a nemzet, akár aranytalczán kínálják, akár pedig szuronynyal és golyóval akarnák kierőszakolni.

Vigyázzanak azonban a bécsi körök a sok kísérletezéssel. Tisza már másodszer szerepel itt, mint a korona designált miniszterelnöke, azzal a megbizással, hogy a válságot megoldja.

Ha azonban ez a második kísérlete is csütörtököt mond — már pedig feltétlenül így lesz — akkor ez már nemcsak az ő egyéni bukását fogja jelenteni, akkor gróf Tisza István a maga csödjébe a korona presztizset is belerántja.

Mi jól tudjuk, hogy amint ő most mivelnek, ennek célja a nemzet kifárasztása, ez azonban kifelé úgy néz ki, mint a trón gyengesége. Vigyázzanak, mert ennek beláthatatlan következményei lehetnek.

A nyul.

— Francia történet. —

Öregapám az afrikai hadseregben szolgált. En abból az időből ismertem őt, mikor már igen öreg, tehetetlen és majdnem vak ember volt. Rendszerint kopottas bársonysapkát viselt és zóldes bő felöltőt, melybe dideregve burkolódzott. A legcsodálatosabb történeteket mesélte nekem. És ilyenkor kézen fogott, én pedig elvezettem őt az alkonyatban a platánok alá rendes sétájára. Negyven év előtt azon szerencsés katonák közé tartozott; az öreg, kik dalaikkal és szuronyaikkal a legellentállóbb várfalaknak is neki rohantak. Bonchibát, a „fehér apát”-ot is ismerte. Vaskarja volt, mint annak. Azonkívül bölcs volt és nagyielkü.

1844-ik évben a 20-ik granátos ezredben volt kapitány. Az Isly melletti csatát követő éjjelen megtette a körjáratot az előőrsknél. Fáklya fényével haladt őrszemtől őrszemig. Egyszerre valamely bokor mellett egy kinyujtott emberi testet pillantott meg: oda tartotta a fáklyát, egy alvó őrszem volt. A fáklya fényénél az ember zavarodottan föltekintett és elképedve ismerte meg felebbvalóját.

A katoná fejére huzta a sapkáját, fölvette a puskát, melyet ijedteben ejtett el és távozni készült.

— Hogy hívnak? — kérdezte öregapám.

- Pichonnak.
- Melyik ezredben vagy?
- A nyolczadik serezedben.
- Hány éves vagy?
- Huszonhárom.

A tiszt kissé fölemelte a fáklyát és megnézte.

— Igaz. Egészen fiatal az arca és kék a szeme. A tekintete, mely máskor bizonyosan vidám, most valóságos halálfélelmet árukt el.

- Tudod-e, mi vár reád?
- Igenis, kapitány uram.
- Az őrszem, a kit az ellenség előtt

alva találnak: halálbüntetés éri. A szegény fiu, mint a nád a suhanó szélben, úgy remegett.

- Kapitány ur! . . . szólt könyörögve.
- Melyik vidékről való vagy?
- Dauphinéből.
- Van mennyasszonyod?
- Van, kapitány uram.

Öregapám még egyszer szemügyre vette a katonát. Kék szemei egyszerre szelidek

lettek s úgy tűnt föl, mintha a távolba merengnének el . . .

— Jól van hát, meg fogod látni. De ügyelj magadra, hogy többé meg ne essék ez rajtad. Igazítsd meg a sapkádát és nézd, hol van a puskád?

Talpra akart állni, de annyira gyöngy volt és reszketett, hogy nem birt.

Azonban elíg tett három-négy lépést, visszaszólt:

- Kapitány uram, kapitány uram!
- Öregapám visszafordult.
- Mit akarsz?
- Kapitány ur, mit tehetnék önért?
- Értem?

— Igen, kapitány ur, ön megmentette az életemet . . . Szeretnék valamit önért tenni!

— Jól van, üss agyon bittal egy nyulat és hozd el nekem...

A fiu többet nem szólt, eltűnt az éjszakában.

Egy este az asztal körül ültünk. Jól emlékezem, tél elején volt, a mikor korán meg kell a lámpát gyújtani. Az öreg édes anyám mellett ült, vacsorázott.

Egyszerre csak belépett a cseléd:

— Nagyságos ur, egy férfi van itt.

— Mit akar?

A kilenczes bizottság programja.

Országszerte óriási kíváncsisággal vártak a misztikusan titkolódzó kilenczes bizottság határozatának publikálását. A szabadelvű párt tegnapi értekezletén végre kaptant a feltéve őrzött nagy titok és ismét ki fog tűnni, hogy a vajdó hegyek egeret szültek.

Az alábbiakban terjesztette a kilenczes bizottság javaslatát a partértekezlet elé:

1. A közös hadsereg jelvényei, amelyek ma alkalmazásban vannak, nem felelnek meg az ország közjogi állásának. Ezért a jelvények kérdése közjogunknak megfelelően rendezendő.

2. A katonai büntető eljárás mielőbb terjesztessék az országgyűlés elé. Szóbeliség és nyilvánosságra alapított eljárásnál a magyar állam nyelve érvényesítendő. Ennek módjait előterjesztendő törvény lesz hivatalva megállapítani.

3. A közös hadsereg szolgálati kötelezettség teljesítése körüli törvényes kedvezmények legfelsőbb fokú eldöntése kizárólag a honvédelmi miniszterre bízassék és ezen kedvezmények oda ítélese lehetőleg méltányos alapokra fektetessék.

4. Régi törvényeinkben is ismételtelen kifejezett kívánsága és senki által kétségbe nem vont jogos igénye a magyar nemzetnek, valamint a harcoképesség lehető fokozása szempontjából emiatt érdeke a hadseregnek is, hogy a magyar csapatok magyar tisztekkel látassanak el és a nemzet fiai a hadsereg vezetésénél megfelelő mértékben érvényesüljenek. Szükségesnek látjuk ennél fogva, hogy:

a) az 1868. évi augusztus hó 11-én kelt legfelsőbb kézirat értelmében a nem magyar csapatoknál szolgáló magyar honos tisztek magyar csapatokhoz helyeztessenek át;

b) a tisztképzés ügye akként fejlessztesse, hogy a magyar tisztek létszámában mutatkozó hiány fedezése s a magyar csapatoknak magyar tisztekkel való ellátása állandóan biztosítottassék.

E célból magyar ifjak számára fenntartott megfelelő számú alapítványi helyek alkotása s a mennyiben szükséges az ország területén elhelyezett új képző intézetek felállítására, esetleg a honvédség képzőintézetének további kiegészítése által: — annyi magyar ifjunak tiszte való kiképzése biztosítandó, hogy a magyar tisztek száma a hadsereg tisztikarának minden ágazatában azon mértékét érje el, mely a magyar honos légnység számarányának megfelel.

c) Ugyanazon célból szükséges továbbá az is, hogy a közös hadseregnek az ország területén elhelyezett s lehetőleg magyar honos tisztek vezetése alatt álló, tisztképző intézeteiben a tanterv akként módosítottassék, miszerint az intézetekben a tantárgyak jelentékeny részének tan- és vizsgálati nyelve a magyar legyen, legalább oly mérvben, hogy az ezekbe belépő magyar ifjak előmenetelét a tanyelv ne akadályozza s az ezekben kiképzett növendékek a magyar nyelvet teljesen bírják, úgy hogy megfelelő átmeneti idő után magyar honosra nevezze a magyar nyelv tudása a tiszti kinevezés kötelező alapfeltétele legyen.

d) Az ország költségén felállítandó magyar alapítványi helyek, az ország határain kívül csak azon intézeteknél fognak adományoztatni, melyeknek megfelelő intézetek az ország területén nem léteznek. A mint pedig ilyen intézetek az ország területén felállítatnak, a megfelelő magyar alapítványi helyek ezen intézetekhez fognak álltetetni.

5. A magyar csapatok összes hatóságai a magyar hatóságokkal magyarul levelezzenek.

6. Az 1868. évi XXX. törvényeziknek Horvát-Szlavonországokra vonatkozó rendelkezései nem érintetnek.

7. Szamos és fontos kérdés a véd-erőtörvény revíziója keretén belül lesz megfontolás alá veendő, ilyen mindenek előtt a kétéves szolgálat, figyelemmel az ország pénzügyi helyzetére, — továbbá a bekelet-szám törvényhozási megállapítása és póttartalék contingentálása, valamint az egyéves önkéntesek esetleges második szolgálati évének törlése vagy szabályozása.

8. A hadsereg vezér- és szolgálati

nyelvére nézve fennálló jelenlegi állapot Ö Felségének az 1867-ben elismert alkotmányos fejedelmi jogai alapján tartott fenn.

A minisztérium politikai felelőssége mint a korona minden tényére — erre is kiterjed, és az országgyűlésnek törvényszerű befolyása — mint minden alkotmányos jogra — erre nézve is fennáll.

Ezt az állapotot a törvényhozás, — korona és országgyűlés együtt, megváltoztathatja.

A szabadelvűpárt az ország ezen jogait hangsúlyozván, a vezér- és szolgálati nyelv kérdését programjába nem veszi fel, mert ezt a nemzet nagy érdekeit érintő fontos politikai okokból kívánatosnak nem tartja.

A fenti határozat 4. pont c. bekezdését és a 7-ik és 8-ik pontot Tisza István a következő módon akarja módosítani:

Tisza módosítása a 4. pont c) bekezdéséhez. c) Ugyanazon célból szükséges továbbá az is, hogy a közös hadseregnek az ország területén elhelyezett tisztképző intézeteiben a tanterv akként módosítottassék, miszerint az intézetekben a tantárgyak jelentékeny részének tan- és vizsgálati nyelve a magyar legyen, legalább oly mérvben, hogy az ezekbe belépő magyar ifjak előmenetelét a tanyelv ne akadályozza s az ezekben kiképzett növendékek a magyar nyelvet teljesen bírják.

A 7-ik pontnál Tisza az értekezleten kijelentette, hogy nem veszi fel programjába nem tartja megvalósíthatóknak, tehát gyakorlatilag értéktelenné nyilvánítja azokat a reformokat, melyeket Széll s az ő programját folytatva, a vederő törvény revíziójának alkalmára megígért, melyekhez Apponyi is ragaszkodik és a melyeket a nemzet követel.

A 8-ik ponthoz. 8. A párt fentartja azt az álláspontját, hogy a királynak jogában áll az egész hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadsereg vezér- és szolgálati nyelvét az 1867. XII. t.-cz. 11. §-ában elismert alkotmányos fejedelmi jogai alapján meghatározni.

Nem tudom, nagyságos ur. Azt mondja, látni akarja önt.

— Kűdjed be.

Az ember belépett. Vén paraszt volt, szürke köntösben. Köszönt és azt mondta:

— Moreau kapitány ur, ha szabad kérdeznem.

— Az vagyok — felelé nagyapám.

A paraszt láthatólag meglepődött s a vak aggastyánra nezett.

— Csakugyan ön az?

— En, én . . . mivel szolgálhatok?

— Kapitány, ur elhoztam a nyulat.

— A nyulat?

— Igen . . . Nem ismer ram?

— Még a kenyeremet se látom, jó barátom!

— Pichon vagyok.

— Pichon? Ki az a Pichon?

— Nem emlékszik már, kapitány ur?

— Nem, barátom.

A roskadt, korán vénült paraszt elmondta minden részletével az őrárat eseményt. És ime az öreg most, mintha fölértek volna előtte az elmúlt szép napok; arca fölragyogott, világtalan szemével pedig úgy tett, mintha a távolba nézne.

— Kapitány ur, kerem, nem emlékszik, ön azt mondta akkor nekem, ha bottal agyonütök egy nyulat, akkor elhozhatom önnek.

Abban hagytuk az étkezést és néztük az érdekessé lett embert.

— Ah, mondhatom, nagyon keserves dolog volt ez! Alig hogy letelt a szolgálati időm és hazakerültem, vastag tölgyfabotot vágtam az erdőben és végig jártam vele a földeket. Este, midőn elvegeztem a munkámat és vasárnap, midőn szabad időm volt, bottal a kezemben jártam keresni a nyulat. Találtam is, de a mint közelebb értem hozzá, ucczu, elillant, mint a szél. Ugy iramodott tova, mint az arabs mén. Egyszer majdnem megcsiptem egyet. Megleptem az árokban. Megérintettem, de az ördög szűlőtte elszökött.

Ennek most huszonöt éve. Azóta a fürge jószágok csak mulattak rajtam. És az emberek is „nyulpapának“ neveztek el. Este aztán, ha hazaérkeztem, a feleségem így szólt hozzám:

— Nos, öregem, ma sem fogtál?

— Nem bizony — mondtam neki szomorúan.

És a mi leginkább fájt, éreztem, hogy vénülök és gyöngül a szemem. Még a lábam is, úgy, hogy nemsokára itt lesz az idő, gondoltam, a mikor a kályha mögé bujhatok, a nélkül, hogy megtaláltam volna a nyulat, a melyet a kapitány ur kívánt.

Pohár bort tett elébe anyám, a mit az öreg kiivott.

— A fiam ugyan többször mondta: Ne aggódjek édes apám, majd segíték én magán. Ha maga nem teljesítheti, akkor rajta leszünk valamennyien, hogy lerójjuk a tartozását.

De ez nem kellett nekem! Saját kezemtől vesszen el a nyul, így akartam én. És minden reggel hajnalhasadáskor, minden este alkonyatkor kimentem a mezőre. Azt mondták egyszer:

— Eredj hát és lepj meg egyet almában.

Ezt sem akartam . . . Almában leütni egy állatot! . . . Hiszen azon az éjjelen, a melyen én aludtam, ön is megkímélt kapitány ur! . . .

Nagyapám mozdulatlanul maradt, nem szólt egy szót se, én azonban láttam, hogy a kezei reszketnek.

Végre tegnap délfelé ezt az udvarunkon találtam. Ugy hiszem, a jó Isten könyörült rajtam és elküldte hozzám. Előbb az istállóba szaladt, azután a pajtába menekült.

Ott agyonütöttem a tölgyfabotommal . . . Oh, kapitány uram, hogy örültem neki! . . . A feleségem és én megöleltük egymást, mint azon a napon, mikor a kézfogónkat tartottuk. Fiam pedig befogta a lovakat és behajtottunk Grenoblé-ba az előjárósághoz, megtudni az ön czímét. Ott azonban nem ismerték.

Politika.

A szabadelvű párt a várvavárt tegnapi nagy pártértekezleten nem döntött, hanem folytatja tanácskozásait. Az ülés elején Széll Kálmán előterjesztette a kilenczes bizottság programját, mely 8 pontból áll. Tisza István a 4. pont c. pontja és a 8-ik pont módosításait terjesztette elő és fejtegette, hogy miért fogadta el ezen az alapon a kormány alakítást. Tisza István felszólalása után Széll Kálmán arra kérte a pártot, hogy máig fontolja meg a dolgot és ma döntse el, mit határozzon. Ekkor felszólalt Apponyi és kijelentette, hogy a módosítások olyanok, amelyeket el nem fogadhat, mert a nemzetnek semmiféle jogát fel nem adhatja és elhomályosítani sem hagyja. Apponyi ezután részletesen megokolta álláspontját, mi ellen Széll újra felszólalt, hogy ez már a tárgyalásba való véleménynyilvánítás. Széll maga is helytelenítette Tisza azon kijelentését, hogy a véderő javaslat leendő tárgyalásánál Széll Kálmán által Apponyi által ígért és Apponyi által követelt reformoknak semmi kihatása nem lehet. Ez elzárása annak, hogy valamikor előre haladhassunk. Ezt mélyen fájlalja és nem helyesli, ezután kifejti, hogy ha kevesebbet kínálnak az ország érdekében inkább el kell fogadni, mintha semmit sem adnak. Ezért elfogadja Tisza módosításait. Ezután Ivánka Oszkár és Münnich Aurél felszólalása következett, mire óriási izgatottság közt elhatározták, hogy a program elfogadása vagy visszautasítása felett ma délután 4 órakor döntenek.

A képviselőház ülése. A képviselőház ma csak formális ülést tartott, mert az ülést összehívók az elnökség kérésére az ülés egybehívása iránti kérelmüket visszavették, így hát az elnök kijelentette, hogy ülés tartásának nincs helye.

A téraparancsnoksághoz utasítottak.

Azonban ott sem tudtak önről semmit. Az egész estét össze-vissza futkostam. Szerencsére egy nyugalmazott ezredest említettek, mint a ki a mi időnkől való s a ki megmondta nekem, hogy őnt, ha meg él, itt találhatom. Erre vasutára ültem és teljes huszonnégy órát utaztam, a mig ide értem. Fogadja tőlem kapitány ur ezt a nyulat, mint halám és tartozásom adóját.

... Jól emlékezem, mi gyerekek, sokat neveltünk ezen a történeten. De nem úgy a nagyapa. Megcsókolt a deresedő, roskadt parasztot, ki a harminczöt év előtt tréfából kiejtett szó miatt egész életét fölladozta, csak hogy bevalthassa a fogadalmát, a mit önmagán tett.

Nagyapám nem engedte a nyulat megenni. Kitémte és mikor már teljesen világtalan lett, az öregségtől remegő kezével sokszor órahosszáig is elsimogatta.

Biz' most már én sem nevetek, ha erre az epizódra gondolok és ha magam előtt látom a nyulat, mely nagyapa vállrojtjai és érdmkeresztjei mellett az ereklye-szekrényben áll.

Jól tudom, hogy benne a hűség, háládatosság, becsületesség és kitartás meghatározó példáját látom, a melyet ember valaha mutatott.

A „Debreczen“ alapítójának emlékezete.

— Id. Oláh Károly. —

okt. 29.

(L. I.) E néhány sort egy nemes szívű emberbarát emlékezetének akarjuk szentelni. Az alkalom adja kezünkbe a tollat, hogy lerójjuk a kegyelet hálaadóját azon férfiu iránt, ki e lapnak, a „Debreczen“-nek meg-alapítója és több éven át városunk politikai, társadalmi életének számottevő tagja volt.

Holnap, október hó 30 án lesz 28 éve, hogy Id. Oláh Károly, Debreczen város egykori pozsonyi kis követe, majd később e város főjegyzője, a „Debreczen“ megalapítója, meghalt.

Emlékeztét nem hirdeti márvány, talán egyes emberek emlékezetében él, vagy a városi jegyzőkönyvekben találjuk nyomát ama tevékeny és sok tekintetben áldásdus működésének, melyet a város érdekében kifejtett, épen azért illő, hogy e lap, mely létrehozását, felvirágoztatását elsősorban az ő nemes áldozatkészségének köszönheti, most halálának évfordulója napján letegye a kegyelet füzérét sírjára.

Id. Oláh Károly egyike volt azon ritka, őszint, nemesszívű férfiaknak, kik egy szép ideáért, ha azzal városának, a társadalomnak előnyt remélt biztosítani, dolgoztak, fáradoztak, ha a szükség úgy hozta, e nemes idea megvalósításáért anyagi áldozatot is hoztak, vagyonukat adták oda.

Szerette hazáját, városát és a hívó szóra ő is megjelent, hogy hazája szabadságaért karddal küzdjön, majd később át-szenvedte az üldöztes nehéz és keserves éveit.

A bujdosás éveit nem töltötte semmit tevéssel, tanult szorgalmasan és letette az ügyvédi vizsgát.

Debreczenbe kerülén, 1869. július elsején megalapította a „Debreczen“ cz. lapot.

Vagyonának nagy részét a lapra áldozta, hogy annak tekintélyét, súlyát emelje. Ezt ei is érte. A vidék lapjai között első lett a „Debreczen“. Egyedül ennek a lapnak voltak már akkor is a fővárosból eredeti táviratai, majd később Borostyáni Nándor jeles író saját költségén küldötte ki Franciaországba harezteri tudósítónak a francia — porosz háborúba, hogy a „Debreczen“-nek eredeti tudósításokat küldjön.

Az irodalom terén is sokat működött. Több szindarabot és költeményt írt, ez utóbbiakat Arany János kiváló dícséretében részesítette.

Azok, kik ösmerték jellemzőtlanságának tiszteletreméltó tulajdonságait, csak becsülni tudták.

A hűség mindenkor távol volt tőle, gyűlölte a szereplést és mindég az ügy, melyet védett, foglalt el egész valóját.

Ilyen volt e lap alapítója, id. Oláh Károly, akinek csak kis mértékben adózunk, ha most, halálának évfordulója napján, szentelünk pár sort emlékezetének.

A tudományos akadémia megbízásából a nagy tudású Szinyei József által szerkesztett „Magyar írók élete és munkái“ cz. nagy mű IX. kötetének 8-ik füzeté, mely a múlt héten jelent meg, szintén megemlékezik Id. Oláh Károlyról.

E műben olvassuk a következő adatokat:

Oláh Károly (tokaji és nánási), ügyvéd, később városi főjegyző. Oláh Gábor (a család a XVII. században költözött Zemplén vármegyéből Debreczenbe) és Fehértői Sara fia, született 1826. május 24. Debreczenben, hol közep és felső iskoláit kitűnő sikerrel végezte; ezután Debreczen részéről a pozsonyi országgyűlésre kiskövetnek küldetett; később Bihar vármegye aljegyzője lett. Az 1848—1849. szabadságharcban mint nemzetőri hadnagy vett részt. A szabadságharc után sok üldöztesnek volt kitéve. Az ügyvédi vizsga leétele után ügyvédi irodát nyitott Debreczenben. 1869 júl. 1. alapította a Debreczen cz. Tiszapárti politikai lapot, melyet 1874 decemberig szerkesztett; Borostyáni Nándort, a lapnak harezteri tudósítóját saját költségén küldte ki a francia-porosz háború alatt Franciaországba. 1875 jan. 1-en. Budapestre tette át lakását és szerkesztette Csavoiszky Lajossal és Szederkenyi Nándorral az Egyetértést. Meghalt 1875. okt. 30. Bpsten. Költeményeket írt a Csokonai Lapokba (1850), a Hölgyfutárba (1851, 1853) a Debreczeni Emlénybe (1860) a Debreczeni Közönybe (1860); a Hortobágyra (1864. I. sz. Csokonai szobra ügyében), a Csokonai Albumba (1861. költ.) és az Alföldi Hirlapba (1867). — Munkái: 1. Boldogfalva és a Karácsondiak. Kötői beszély XII énekben. Debreczen, 1858. — 2. Kazinczy Ferencz emléke. U. ott, 1859. okt. 27. (Költemény.) — 3. Száz darab költemény. U. ott, 1861. (Ebben Boldogfalva 2. kiadásban. E költemény füzert Arany János kiváló dícséretben részesítette. Szerkesztette a Csokonai Lapokat 1850. Orban Petővel együtt és a Debreczeni Emléktűzer Szechenyi István sírjára cz. munkát, melynek tiszta jövedelme a Szechenyi-szoborra fordított, 1860-ban. (Ebben az Előszót és Szechenyi István halálára cz. költeményt írta). — Színműveit kéziratban: Vigkedvü Mihály, versben írt tragédia, Ki keli költözni (előadattak a debreczeni színműben); Az utolsó ítelet, vagy ma vesz el a világ, bohózat 3 felvonásban, Bauer Adólf után fordította. (Előadattak Kassán 1868. február 14.). — Társzerkesztője volt a Csokonai Lapok című szepirodalmi közlönynek 1850. júl. 3-tól 1857. júl. (Orban Petővel) Debreczenben.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök Patyolatkisasszony. (A bérlet.)

Péntek Patyolatkisasszony. (B bérlet.)

Szombat Drótos tót. (C bérlet.)

Vasárnap d. u. Dózsa György. Este Fifin. (Bérletszűnet.)

Patyolat kisasszony. Brieux sok életigazságokat tartalmazó, hatásos jelenetekben bővelkedő színműve került tegnap színre, bizony nagyon gyér közönség előtt. A darab egyike a legkiválóbb színmű újonságoknak. Az előadás mintaszerű, a közönség közönyét tehát egyáltalán nem lehet mire magyarázni. Menszáros Margit, Sebestyén Géza és Makó Lajos különösen, de a többi szereplők is megéremelték volna a nagyobb érdeklődést, a mely hisszük, hogy a darab további előadásainál nem is fog elmaradni.

Fifin. Schwimmer Aurél finom, szubtilis zenéjű operettje vasárnap este kerül bemutatásra színházunkban. Az előjelekből, az egymást érő próbákból ítélve gondos jó előadásban. A czimszerepben Felhő Rózsának nyílik alkalma szép tehetségének érvényesítésére s nagyon jó szerephez jutnak Faragó Ödön és Kremer József. Játszanak a darabban Ráthonyi Tilla, Krémerné Lili, Mezey Andor, Szilágyi Aladar, Havasi Szidi és Cserny Béla.

NAPI HIREK.

A hentes iparosok sérelmei. (A hentes iparosok és a tanács határozata.)

Okt. 29.

A debreczeni hentesiparosok nemrég az ipartestület előjárásága útján terjedelmes beadványt intéztek a városi tanácshoz. Beadványukban sérelmeikről panaszkodnak és azok orvoslatát kéri. Sérelmeiket nyolcz pontban foglalták össze.

A városi tanács egyik legutóbbi ülésen beható tárgyalás alá vette a hentesiparosok és meszarosok beadványát és a sérelmek legnagyobb részét orvosolta, azoknak kedvező elintézeset 30 napon belül kiállításba helyezte.

A hentesiparosok és meszarosok ma délelőtt Debreczeni Lajos elnöklésével az ipartestület helyiségében értekezletet tartottak, melyen megvitatták milyen átlátszó pontot foglaljanak el a tanács határozatával szemben.

Az értekezlet lényegében elfogadja, megnyugtatólag tudomásul veszi a tanács határozatát, mert a tanács a felpanaszolt sérelmek közül a legfontosabbakat, u. m. a konzumvásár létesítését, a sertés aklok és bontótermék szaporítását, továbbá a vizhiány megszüntetését kedvezően intézte el.

Az értekezlet ugyanakkor azt is kimondotta, hogy a többi kéréimelől, melyeket a tanács ezidőszent nem tart teljesíthetőnek, jelenleg eláll, azonban felkéri az ipartestület előjárását, amennyiben a megígért sérelmek a tanács határozatban megjelölt 30 napon belül nem orvosoltatnának, azoknak teljesítését a 30 nap eltelté után sürgesse meg.

Az építési szabályrendeletet nem hagyta jóvá a miniszter.

A mérnöki hivatal három év előtt elkészítette a város szabályozási tervét és ezzel kapcsolatosan az építési szabályrendeletét. A közgyűlés a tervet és szabályrendeletet magaévé vette és jóváhagyás végett terjesztette a miniszterhez. Most majdnem 3 év után beerkezett a miniszter válasza. A miniszter sem a tervezetet sem pedig a szabályrendeletet nem hagyja jóvá, mindkettőn több lényeges módosítást kíván.

A főispán itthon.

Puky Gyula főispán, aki egy hét óta Budapesten időzik, holnap este tér haza Debreczenbe s megkezdí hivatalos működését.

A felekezeti iskolák segélyezése.

A város még a múlt évben rendezte a felekezeti iskolák segélyezésének ügyét. — Majdnem 2 millió korona összeget szavazott

meg a törvényhatóság erre a célra és ezzel egyszer és mindenkorra megoldotta a segélyezés kérdését. A felekezettekkel a segélyezések ügyében kötendő szerződés szövege ma került a tanács elé. A tanács a szerződés magaévé tétele dolgában holnap délelőtt határoz.

Vármegyei közigazgatás.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága a jövő hónap 9-én tartja rendes november havi ülését, a melyen az egyes szakelőadók a vármegye október havi közigazgatási életére vonatkozó jelentéseiket terjesztik elő. A bizottsági ülés d. e. 9 órakor kezdődik Puky Gyula főispán elnöklése alatt.

Csaló városi fuvaros.

Olvasóink még elenken emlékezhettek arra a csalásra, melyet a városi erdőmesteri hivatal egyik fuvaros vállalkozója Andirko Mihály követett el, aki a hazipenzár terhére hamis nyugtára, az erdőmester ellen jegyzése nélkül 4254 koronát vett fel s ezen összeg fedezetéről azután semmit sem akart tudni. — Andirko Mihályt tegnap hallgatta ki Vég Gyula a bűnügyi osztály főnöke, de a csalással terhelt fuvaros vállalkozó konokul tagadta, hogy csalást akart volna elkövetni s azt állítja hogy a 4254 koronának színet se látta.

A Komáromi ház emléktáblája és a tanács.

Jövő hó 1-én, vasárnap leplezik le a Komáromi házban elhelyezett emléktáblát melyet a Csokonai-kör készített annak emlékére, hogy ott folytak a szatmári békekötést megelőző tárgyalások. A Csokonai kör a leleplezésre meghívta a tanácsot is. A tanács ma tartott ülésen kimondotta, hogy Kovács József polgármester vezetésével testületileg vesz részt az emléktábla leleplezésénél.

Kérem a színházi előadások kezdete ügyében.

Püspökladányból 50 aláírással ellátott kérvény érkezett ma Kovács József polgármesterhez, mint a színházi bizottság elnökehez. Eötvös Sándor községi főjegyző és társai azt kéri, változtassa meg a színházi bizottság a színházi előadások kezdetét. Az összekötés Debreczennel előnyös, de azért hogy az előadásokat fél 8 órakor kezdik, a vidéki közönség vagy nem jöhet, vagy ha bejön is a színházba, az előadást nem élvezheti végig, mert a vasúthoz már 10 órakor ki kell menni, pedig az előadások rend szerint fél 11 órakor végződnek. Arra kéri tehát a polgármestert és a színházi bizottságot, hogy az előadások kezdetét a régi szokásnak megfelelőleg este 7 órára tegyék. A ladányiakhoz hasonló kérelemmel a múlt évben már a szoboszlóiak is fordultak a színházi bizottsághoz, de akkor kérelmüket nem vették figyelembe. A színházi bizottság holnap ülést tart és érdemleges határozatot hoz a püspökladányiak kérelme felett.

Téli legeltetés a Hortobágyon.

Pár évvel ezelőtt a gazdák télen is kihajtották a jószág nagy részét a Horto-

bagyra, miből a városnak 8-10,000 korona évi jövedelme volt. Két év óta télen egyáltalában semmiféle jószágot nem hajtották ki a Hortobágyra. A tanács most elhatározta, hogy ezután télen is lehet a Hortobágyon legeltetni.

Betegség miatt a halálba.

H.-Böszörményből írja tudósítónk: Sándor Mihály napszámos valamikor jobb sorsban volt, saját házában lakott s egy kis földcskeje is volt. De beteg lett, a munkára képtelen s egyéb csapások miatt is elvesztette mindenét, úgy hogy kénytelen volt más szolgálja lenni. E miatti elkeseredésében, de még miután betegsége újra erőt vett rajta, öngyilkosságra szánta el magát s tegnap gyufaoidatot ivott. A mérgek azonban nem volt meg az általa óhajtott hatása, nem halt meg. Beszállították a böszörményi menházba.

Állatjárvány H. Szoboszlón.

H. Szoboszló határában az ugynevezett Angyalháza pusztán a szarvasmarhak közt kiütött a száj- és körömfajás. E miatt az egész állategészségügyi körzetet H.-Szoboszlót is zár alá helyezték s onnan és oda szarvasmarhak míg a zárlat tart fel nem hajthatók.

Az öngyilkos temetése.

Az öngyilkos lett Török Marit, aki egy heti kintóság után belehalt a mérgezésbe, a ren őrkapitány helyettes engedélye után helyezték örök nyugalomra a kórház temetőjében. Szomorú egy temetés volt az, melyre csak a hullaház személyzete vett részt. A szerelmében csalódott és családja miatt halálba kergetett leány temetése után egy puppal több lett a föld hátán, egy szegény leánylélekkel meg kevesebb. Vajjon ki venne azt számba.

Meztelen ember az utcán.

Kozma Sándor napszámos alaposan felöntött a garatra s egyik Hatvan-utcai pálinkakereskedés előtt iuresa jeleneteket rögtönzött ma délelőtt a járkelők mulattására. — A többek közt letépett magáról minden ruhadarabot s paradicsomi kosztumban szaladgált az utcán. A deliriosus embert a rendőrség letartoztatta, nagy nehezen felöltöztette s azután beszállították a bűnügyi osztály börtönébe.

Az új bor.

Minden vonalon forr már az új must, az ideai szőlőtermések felett megindultak az alkudozások. Debreczenben és környékén az ideai termés mérlege nem felel meg a belévetett reményeknek. A kedvezőtlen időjárás miatt bizony sokkal kevesebb lett a bor, mint azt előre várhattuk volna. Hanem ami a minőségét illeti az kitünő reményen felüli. A bor ára azonban a szőlősgazdák szerint nem áll ezzel arányban. bár ugyan nem emlékszünk olyan időre, mikor a bortermelők a bor árával meg lettek volna elégedve. A finomabb asztalibor 16 krajczáron áll, míg a rendes új bor ára 13 krajczár Debreczenben.

Favágók garázdálkodása.

A közönség köréből számos oldalról merült fel panasz, hogy a favágók, akik kizárólag valódi angol és francia szövetekből elegáns úri ruhákat készít

Új férfi szabó üzlet.

Az iparbankkal szemben.

HONIG J. férfi szabó

DEBRECZEN, Piacz-utca 75.

egyáltalán nem irtódnak a pálmakázástól egyik botrányt a másik után idézik elő s veszélyeztetik a járókelők közbiztonságát is. A rendőrségre is fölös számmal érkeztek panaszok a favágók ellen s ezeket a rendőrség szigorú köntötesben reszeltette.

Adományok.

Ujabbán a következő adományok érkeztek a siketnemákat gyamolító egyesület részére: István-gőzmalom-társaságtól 20 k. Kar-a Istvan tavár urtól 5 k. Ladány Lajos urtól (Nánudvar) 20 k. Lehtmann Mór urtól (P. Ladány) 20 k. özv. Ferge Istvánné urnótól 5 k. Harstein Lipót urtól 5 k. Balmazújvároson alapító tagsági díja 40 k. és Kaszás József urtól, Kaszás Józsefné urnótól 2—2 k. Harangi János főbíró urtól 1 k. Ambrus Ferencz urtól 1 k. Ilyés Endre ev. ref. lelkész urtól 2 k. Eressey Gábor, Inceze Kálmán gyógyszerész urtól 1—1 kor. Dr. Berényi Pál urtól 2 kor. (B. Ujváros) Kömmerling János urtól (H. Dorog) 2 kor. Hufilész Kázmér urtól egy siketnema leány felruházására 42 kor. 58 fil. Parducz Ferencz Károly urtól (Budapest) 2 kor. A szíves adakozók fogadják az egyesület hálás köszönetét. Füleky Pál, pénztáros.

Női angol bluzok.

Békés Lajos helybeli előnyösen ismert férfi divat kereskedő a megyében es környékén páratlanul álló s a magyar kézműipar diadalát hirdető fehérnemű osztályában dusan felszerelt raktárt rendezett be női angol bluzokból. E téren nálá kaphatók a legfrissebb divatujdonságok, melyekre ezután is felhívjuk Debreczen előkelő hölgyközönségének figyelmét.

Olvasóink figyelmébe

Ajánljuk, hogy színehagyott, avagy pocsétes, elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konecz Józsefnél festtessek és tisztíttassák. Főutjat Batthányi-u. 2. sz. a. Műhely Var-u 7. sz. zenede során.

Igyunk

Ávasujfalusi Oroszlan természetes égvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 fil. Kapható kizárólag a Schwarz félé dohánytöszdében. Piacz u. 29.

Dr. Boldisár Kálmán

Rakóczirol és a kurucokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tözsdékben és könyvkereskedésekben.

Popper Dávidné

okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31 sz. az udvarban.

Törvényszék.

Papp László rágalmazási pere. A város szeszkereskedésének vezetője Papp László gyakran pereskedik. Súlyos vadakat emeltek és emelnek ma is ellene, melyek abban esucesosodnak ki, hogy a városi szeszkereskedésnél Papp László visszaéléseket követ el. Egyik legnagyobb ellenfele Grünfeld Leopold, kinek több ízben volt baja Papp Lászlóval. Nemrég is súlyos vadakat emelt Papp László ellen, de bizonyítani nem tudta és a bíróság Papp László panaszára elítélte rágalmazásért. Grünfeld Leopold azonban nem nyugodott meg az ítéletben. Perújításért folyamodott, felhozva, hogy állításait tanukkal tudja bizonyítani. A bíróság helyt adott a kérelemnek és a per újból tárgyalását rendelte el. Bernáth

Kálmán járásbíró tegnapi tüzte ki a tárgyalást, de miután Grünfeld nem jelent meg, tavolmaradását igazolta, továbbá két tanu is tavol maradt, a tárgyalást elnapolta.

Dr. Király Péter — ellen — vádiratot szerkesztett a királyi ügyesség azon indokból, mert ez dr. Kálmár Antalt — a jeles publicistát egy üdvözítő levél közzétételével meggratulálta. Meggratulálta pedig azért mert dr. Kálmár Antal közjogi műveinek tudományos értéke iránt maga a budapesti kir. Törvényszék mint eskudt bíróság is a legkitüntetőbb elismeréssel adózott. Meggratulálta pedig azért, mert egy 400 oldalra terjedő munkában oly szerencsésen és ritka sikerrel halmozta össze dr. Kálmár Antal a kezzelfogható magyar igazságokat, hogy döczer a vádhatóság minden okvetetlenkedésének a bíróság csupán csak annyit vétséget latott elkövetve, hogy dr. Kálmár Antal a király felséges személye iránt kötelező tisztelettről könyveben helyen-helyen keletlenül jobban megfélemedezett. Ezért a közjogi irodalom egyik remekes üdvözítője dr. Király Péter, dr. Kálmár Antalt mint szerzőt Ezt nevezte el a tekintetes kir. ügyesség böles felfogása büntfeldiesésnek. Az ügyet eskudtszéken fogják tárgyalni. Ismét egy érdekes sajtóbírósi tárgyalásban lesz tehát része az ügy iránt érdeklődő közönségnek.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, E. k. d. u. 2. ó.

A Szederkényi párt által mára összehívott képviselőházi ülés csak formális volt, miután a Szederkényi párt elállott attól a szándékától, hogy felvilágosítást kérjen a szabadelvű párt programjáról. Így napirendet nem is állapítottak meg s az országgyűlést boldogabb időkre halasztottak el.

De legalább a pártok találkozókat adtak egymásnak az országházában s Tisza Istvánnak alkalma nyílt maga mellett hangulatot kelteni. Alkudozásba ereszkedett az egyes pártokkal s kérlette az ellenzékét, hogy ne támadják lépten-nyomon. De a puhításoknak nem sok eredménye lett.

Az ülés lefolyásáról egyebekben a következő táviratokat vesszük:

(Ülés előtt.)

A képviselőházban már kilencz órákor mozgalmas volt az élet. Különösen zajosak voltak a folyosók, ahol az egyes pártok csoportokba verődve tárgyalták az eseményeket.

A Tisza párt emberei teljes számban jelentek meg s minden irányban megbeszéléseket folytatva kapacitáltak a politikusokat, igyekezvén Tisza gróf számára kedvező hangulatot kelteni.

A kortesuton nagy tulbuzgósággal maga Tisza István, az ujdonsült miniszterelnök járt elől. Különös figye-

lemmel volt pedig a függetlenségi párt vezérférfiira.

— Kérlek, bíráljátok tárgyilagosan az egyes kérdéseket, így szólt a többek közt, ez ellen semmi kifogásom sem lehet de ne kössetek belém lépten-nyomon minden ok nélkül.

— Ezer egy okunk van a támaszra, — felelték a függetlenségi párti képviselők.

Egyébként a függetlenségi párt ma esti értekezletétől teszi függővé további magatartását az ellenzék.

(Az ülés.)

Pontban 10 órákor nyitotta meg a képviselőház ülést Tallián Béla elnök. Feltűnt, hogy a volt nemzeti pártiak közül sokan hiányoztak, akik pedig a lényegtelenebb képviselőházi üléseken is mindenkor kitartottak Apponyi Albert gróf mellett. Az Andrássy csoport pedig alig volt képviselve, miután a Szederkényi-párt elhatározásának hirtelen megváltoztatásáról bizonyára jókor hírt kaptak.

Elnök bejelenti, hogy a Házat a Szederkényi párt óhajására hívták össze, de az erre vonatkozó kérvényt visszavonták.

Az ülést a szabályok értelmében ezért meg kell tartani, — csupán napirendet nem állapítanak meg.

Felteszi a kérdést, beleegyeznek-e ezek után az ülés elnapolásába az új kormány megalakulásáig.

A Ház egyhangulag elhatározta az ülés elnapolását, mire az elnök az ülést bezárta.

(Ülés után.)

Az ülés bezárása után a képviselők még sokáig maradtak együtt a Ház folyosóin.

Tisza István Kossuth Ferenczcel egy óra hosszáig tárgyalt igen élénk discussziót folytatva. Majd **Apponyi** Albert gróffal beszélgetett az új miniszterelnök hosszan, végül **Leungyel** Zoltánnal tanácskozott.

A volt nemzeti pártiak értekezlete.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, okt. 29.

A szabadelvűpárt volt nemzeti párti képviselői ma délben a Continental-ban értekezletet tartottak, a melyben az új kormányval szemben tanusítandó magatartásukat beszélték meg. Az értekezlet lefolyásáról eddig semmi bizonyos nem került nyilvánosságra.

Budapesti árutózsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

Okt. 29.

Készáru : csendes.

Buza áprilisra	7.67—7.68
Rozs „	6.57—6.58
Zab „	5.58—5.59
Tengeri májusra	5.30—5.31

Hogyan beszélt gr. Andrássy Gyula a királyllyal ?

Előre bocsátjuk, hogy nem a kis Andrássy Gyuláról van szó, a Szapary László kegyeres pajtásáról, hanem az apjáról, akit még ma is szokás nagy államférfiúnak nevezni. Egy nagy vonása bizonyosan volt a jellemének : a férfias nyíltság és bátor szókimondás.

Azt mondják, ezek a tulajdonságai tették a külügyminiszterévé és legkedveltebb emberévé ugyanannak a Ferencz Józsefnek, aki a forradalom után az akasztófára szánta a zseniális grófot.

Erről a szókimondásról írt meg Mikszáth Kálmán még a 80-as évek elején két históriát, amelyek most olyan aktuálisak, hogy érdemesnek tartjuk visszaemlékezni rájuk — tanulság kedvéért az egyik történet a következő :

Egyszer audienciára hívatta föl a király Andrássyt valami olyan ügyben, amit nagyon szeretett volna a parlamentben keresztül vinni, azonban kedvelt hívei sehogysem akarták bevenni. Andrássy is azt válaszolta a legmélyebb tisztelettel, de a legnagyobb határozottsággal is :

— Nem lehet felség, ez nem megy. Lehetséges keresztülvinni.

— No de mégis. Ha ön akarna... Szolt biztatólag a király.

— Esedezem felségnek, hagyjon föl ezzel a tervvel. En nem vállalkozom a keresztülvitelére — mondta újra a gróf, távozni készülvén.

— De legalább ígérje meg . . . kockáztatta meg egyszer az uralkodó.

— Épen ez az felség — válaszolt ki gyult képpel a miniszter — megtenni könnyű, de megigérni nehéz !

A másik történet még aktuálisabb, mert a most sokat hanyorgatott felségjogokra vonatkozik. Andrássy éppen betegen feküdt, mikor mint hadügyminiszter sürgőnyt kapott a királytól, hogy intézkedjék a brucki hadgyakorlatokra néhány honvédszakasz összpontosítása iránt is.

A minisztertanács rögtön összeült és minden habozás nélkül kimondta, hogy a legfőbb hadur kívánsága alkotmányellenes. A honvédeket Ausztriába vinni nem lehet. A határozatot maga a beteg Andrássy vitte meg a királynak azonnal. Jelentette, hogy a rendeletet teljesíteni lehetetlen. A király roppant ingerülten fakadt ki :

— Hogyan ? Ön mondja ezt nekem, gróf, Ön ?

— Az alkotmány mindnyájunkat kötelez, felség.

— De hát nem én vagyok e a legfőbb hadur az alkotmány szerint is ? — magyarázta a király a törvényt, akkor is épp oly halul, mint most.

— Igen, felség a legfőbb hadur — felelte emelt fejjel a kegyencz — és ha akarja, holnap minden honvédet felakasztathat odahaza, de a magyar területéről egy szálát sincs joga közülnök kihozni.

— Hát ha így van, kedves Andrássy, ha így van, akkor . . . akkor legjobb lesz visszavonom azt a rendeletet — szánta el magát a lecsillapult fejedelem.

A nagy Andrássy így beszélt a magyar királyllyal. Ma hall-e a magyar király ilyen férfias szót s ha igen, mi dukál ki érte ? Miniszterség e, vagy egyéb ?

Gyilkosság Csongrádon.

Főlháborító merényletről jött értesítés Csongrádról. Egy fiatal legény minden komolyabb ok nélkül agyonszúrt egy családos embert.

A gyilkosságról a következő részleteket közlik :

Domokos János csongrádi legény még vasárnap reggel elkezdte a mulatást. Végigjárta az összes tanyai csárdákat és végül Bernát Antal italmerésében allapodott meg késő este.

Egész hajnalig duhajkodott és persze tökéletesen elazott. — A pénze is teljesen elfogyott és a koresmáros sem igen akart hitelbe adni.

— Erigy haza, fiám, — mondta Bernát — nagyon elaztál már.

Néhány legény haza akarta vezetni az italos legényt, de az veszett állatként kezdett orditozni :

— Hagyjatok engem, mulatni akarok !

A többiek csak esitották, de a nagy virtu fú nem akart lágitani.

— Bor adjon nekem, mert csunyán megbánja ! — kiáltozott és fütőkösével összevissza hadonászott. Azután egy érzetlen pillanatban rárontott a koresmárosra és a kezében levő bicskát tövig mártotta Bernát szivebe.

A boldogtalan ember eszméletlenül rogyott össze és kevés idő múlva kiszendvedett.

A gyilkos legény elfutott, de a csendőrség kézre kerítette.

Ingatlanok forgalma.

Czegledi József és neje Szücs Mária veszik a debreczeni 6554 sz. tjkvben foglalt 338 négyszögöl vargakerti szőlőt özvegy Faragó Balintné Polgári Juliánától 1690 koronáért.

Korikó Sándor és neje Széplaki Mária veszik a debreczeni 6554 sz. tjkvben foglalt 417 négyszögöl vargakerti szőlőt özvegy Faragó Balintné Polgári Juliánától 2085 koronáért.

Szilágyi Sándor és neje Faragó Juliánna veszik a debreczeni 4730 sz. tjkvben foglalt 1 hold 1298 négyszögöl tégláskerti szőlőt Hajdu Juliánna és társaitól 3200 koronáért.

Dr. Löfkovits Márton veszi a debreczeni 2871. sz. tjkvben foglalt 2 hold 1118 négyszögöl vargakerti szőlőt Boros Gáborné és társaitól 7500 koronáért.

CSARNOK.**Leányálmok.**Irta : **Horkay Elemér.** (16)

Igy találta őt Eta, aki a maga csendes, nesztelen modorában surrant be a szobába, ugy, hogy Tardosné észre sem vette, hogy leánya előtte áll s föléje hajolva már jó ideje fürkészi az anya behunytt szemü, rózsaszinben uszó arcját. Pedig ha most, e pillanatban leányára nézett volna Tar-

dosné, bizonyára megdöbönt volna attól a sajátos tüztől, mely most, a leány különben szende tekintető szemében lobogott.

Vádoló kérdés volt e tekintet, a marosó kétség fájdalmas követelése, mely annál hatalmasabb, erősebb volt, mert egy könnyen hívó, ártatlan, hófehér lélekben fogamzott meg, hol a kételkedés mindig szilárd talajra talál. E perczen kiveszett ebből a bájos leányarcból minden poétikus vonás, az a lángoló tekintető, szinte kegyetlen arcz már nem a bizalomteli gyermekarcz volt, hanem a nő lelkének tükre, mely boldogságát félti, a gyöngye leány remegése az erősebb asszonytól, kivel szemben azonban kész boldogságát utolsó lehetéig megvédeni még akkor is, ha az a másik, az asszony: a — saját édes anyja !

Ridegen, szokatlanul élesen hallatszott Eta hangja, amint felébresztette álmodozásából Tardosné ezzel az egyetlen szóval :

— Anyám !

Az asszony légy, olvastag mosolylyal nyitotta fel szemét. Valami olyan különös gyönyörűség szállta meg lelkét s szeretetteljesen nyújtotta kezét leánya felé :

— Mit akarsz Etuskám ? Új le ide anyához ! S helyet csinált leányának maga mellett a pamfagon.

— Köszönöm ! — mondta a leány hidegen és anyjával szemben egy karosszékben foglalt helyet.

A rideg hangra figyelmessé lett Tardosné és felkelt helyéről.

Meglepetve tekintett leányára és megütözve kérdezte :

— Mi lett téged, Eta ?

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma esütörtökön, bérlet 25-ik szám „A”

Patyolat kisasszony.

Színmű 3 felv.

Kezdeté fei 8 kor.

Holnap, pénteken, bérlet 26 ik sz. „B”

Ugyanaz.**Nyilttér.****A hivatalos es. kir. „Wiener-Zeitung”**

277. számában 77. oldalon meló módon foglalkozik Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udv. szálító Wilhelm-féle antiarthritikus és antireumatikus vértisztító teájának gyógyhatásával :

Több irányban tett tapasztalat alapján az antiarthritikus és antireumatikus vértisztító teát reumatikus és csuzos bántalmaknál kitűnő eszköznek ajánlhatjuk. Különleges hatása a test egész vértárolmán, valamint az idegrendszeren nyilvánul, amennyiben a vér sűrűsödését megszünteti, az altestben a szénsavtartalmu venerikus vért megtisztítja, a nyálka- és epkölerádásokat eltávolítja, valamint a székrekedéseket, melyek mindannyian előidézhetik a nevezet betegségeket, megszünteti.

Ennek a teának még hozamosabb időn keresztül való használata sem nehezíti az emésztést, sőt ellenkezőleg erősíti.

Különösen ajánlatos ennek a teának a használata tavasszal, valamint a zordabb és hidegebb időjárásban, a mikor a nevezet bajok föllépni szoktak és nagyon megviselik a betegeket.

Hogy megóvják magunkat hamis utánzatoktól, melyek a jó eredményt maguk után nem vonják, ezt a teát egyenesen Wilhelm Ferencz, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítótól Neunkirchen (Bécs mellett) raktárából vagy ennek fiókjából kell beszerezni.

Dr. Raudnitz.

Raktár Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszer-tárában.

Csaknem teljesen új

és üzemképes vetőgépek igen jutányosan kaphatók részletfizetésre is. Piacz-u. 26 sz. alatt, főtrafik udvarban levő gépraktárban.

Czímzéseket, német, magyar fordítást és más hasonló otthon elvégezhető írásbeli munkákat teljesít egy, e terén szakavatott egyén. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek, „German Hongrie” ezimen.

Tisztességes mosóné

(fürösztő) szülésznő mellé felvetetik. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

Boros Testvérek

nődivat aruházaba remek őszi divatkelmék és téli cikkek óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak.

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitéhető regiszterrel (igen czélszerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Janatka Alajos

élő virág üzlete.

Van szerencsém a n. é. közönségnek november 1-jére szép és izléses

sirkoszorukat

a legszolidabb árban ajánlani.

Vidékre gondosan csomagolva pontosan szállítok.

DEBRECZEN, piacz-utca 29.

Teljes tisztelettel

Janatka Alajos

mű és keresk. kertész.

Táncztanfolyam.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy november hó 3-án kedden, a

Polgári táncziskolát

s 4-én szerdán az

Iparosok táncziskoláját

nyitom meg, melyre az érdekeltek figyelmét tisztelettel föl hívom.

A polgári colon estéi: kedd, csütörtök és szombat este 6 órától 8 ig; az iparos colon estéi: hétfő, szerda és péntek este 8 órától 10-ig. Minden vasárnap Kis bál 7 órától 12-ig.

Beiratkozásokat a mai naptól eszközök lakásomon vagy este a táncziskola helyiségében.

Maradtam tisztelettel

Schaf János, táncztanító.

Lakás és táncziskola: „KORONA” tánczterem (Csapó-utca 17.)

Kiadó Vámospércsen

kitünő forgalmu helyen 240 korona évi bérért egy jó menetelű **dohánytőzsdével ellátott üzlet** teljes felszereléssel. Az üzlet mellett van 2 szobás lakás, konyha és padlás.

Ertekezhetni **Rosenfeld Bernáttal** Hajdu Vámos-Pércs.

1190—1903 vksz.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2526/8 - 1903. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dr. Kutiak Ágoston részére Takacs Ferencz és neje debreczeni lakosoktól 60 kor. tőke, és eddig összesen 35 kor. 76 fl. perköltség erejéig 1903. évi auguszt. hó 25 én bíróság felülfoglalt és 2082 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1903 évi október 31-én d. e. 10** órakor kezdet veendő és Debreczenben Battyány-u. 12 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903 évi okt. hó 10.

Bódogh Zs. bir. kiküldött.

2564—1903.

Földbérleti hirdetés.

Vámospércs község négy darab egyenként 350 kataszt. holdat tevő „Nagyfűlöp” pusztai tagbirtoka, f. évi november 4-én d. e. 9 órakor a község házával tartandó nyilvános árverésen 1904 évtől kezdődőleg 6 évi időtartamra haszonbérbe fog adatni, holdanként 8 koronával számított kikiáltási árban. A haszonbéri összeg negyedévenként előre fizetendő, a bántapénz — mely a kikiáltási ár 10%-a az utolsó negyedévi fizetésbe fog kammat nélkül betudatni.

Az adó, utadó, vízlecsapolási díj a bérbeadó község terhe. Az árverés egyéb feltételei a község házával megtekinthetők.

Előljáráóság.

ISKOLAI CÉLOKRA
minden tekintetben megfelel

legújabb tollunk
548 EF és F szürke

legfinomabb acél, kitiünő minőség.

Carl Kuhn & Co., Wien Alapított 1843-ban.
Minden írószer-kereskedésben kapható.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóda

Debreczen, kistemplom bazár.

Ujonnán átalakított divatárubáz.

„Menyasszonyi KELENGYE.”

Vászon, Készféhéremű.

„Külön szőnyeg osztály.”

Ágy- és Asztalterítők, Fügönyök, Butorszövetek, Cocus lábtörölők, Flaneltakarók, Lópokrócok.

Linoleum.

Olcso, szabott árak!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy e hét végéig Debreczenben a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában saját gyártmányu legszesz motort állítok fel. Szállítok saját szabadalommal ellátott **benzin és gázmotorokat** és elvállalok minden a gépszakmába vago javításokat és szereléseket.

Debreczenben eddig Hrabéczy Antal, Borsy Lajos, Dömsödy-fele fésűgyár és Hoffmann és Kronovitz czégeknél állítottam fel legszesz motorokat.

Tisztelettel

Peschat Antal

gépgyáros.

a Peschat és Roth czég társtulajdonosa.

Budapest, Rökkszilárd-u. 40.

PEKAREK FELE CHINA és CEYLON TEA

minőségénél fogva, bármely más teával nem pótolható. miután finomsága, ereje és zamata a régen bevált keverési módszer által felülmúlhatatlan marad. Senkise mulasszon el egy kísérletet megtenni. Csak eredeti csomagokban kapható minden finomabb drogusita. fűszer és csemege kereskedésben.

Debreczenben képviselve: Halmágyi József ur által.

Telefon 323.

Rendes árak!

Finom munka!

HRABÉCZY ANTALruhafestő, vegyszeti tisztító s fehérnemű gőz-mosó és vasaló intézete
Debreczen, Széchenyi-utca 42. sz.

Telefon 323.

Megbízások 24
óra alatt is tel-
jesíthetők.

Van szerencsém az **uri közönség** szíves tudomására hozni, hogy a kor kívánalmainak megfelelő modern berendezéssel

fehérnemű gőz-mosó és vasaló intézetet

nyitottam, mely vállalatom hivatva van a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Igen fontosnak tartom a megemlítésre, hogy gőzmosómban a **fehérneműt rontó minden művelet, mint chlórózás, kefével mosás stb. teljesen ki van zárva.**

Szíves támogatást kérve, megjegyzem, hogy helybeli t. megbízóim részére a **fehérneműek elhozása és hazaszállítása végett gyűjtőkocsim díjtalanul áll rendelkezésre.**

Teljes tisztelettel

HRABÉCZY ANTAL.**MIHALOVITS J.**

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz
Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrapoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztatalságnál.

— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerésze a Kigyó-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvegek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövényt!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek baratai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáваи szemben.